

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	เพศภาวะ เพศวิถี และเอชไอวี/เอดส์และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในสังคมอาข่า: กรณีศึกษาโครงการพัฒนาจากต่างประเทศ ในเมืองสิงและเมืองลอง แขวงหลวงน้ำทา
ผู้เขียน	นางสาวศรีสุวรรณ วรบุตร
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สตรีศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์วิระดา สมสวัสดิ์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง เพศภาวะ เพศวิถี และ เอชไอวี/เอดส์และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในสังคมอาข่า: กรณีศึกษาโครงการพัฒนาจากต่างประเทศในเมืองสิงและเมืองลอง แขวงหลวงน้ำทามีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจชาติพันธุ์กับเพศวิถีและการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 2) เพื่อศึกษาหลักคิดและวิธีการต่างๆ ของโครงการฯ มีความสอดคล้องและขัดแย้งกันกับสังคมวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเพศวิถีของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า หรือไม่อย่างไร 3) เพื่อประเมินจุดอ่อนจุดแข็งของโครงการเมื่อมองจากบริบทแวดล้อมต่างๆ ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี เอดส์ และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น 4) เพื่อสร้างองค์ความรู้และนำเสนอต่อสาธารณชนว่าด้วยเรื่องเอชไอวีเอดส์ และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยวางอยู่บนฐานคติ หรือมโนทัศน์ต่างๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างหญิงชายที่ซับซ้อนโดยเน้นย้ำที่เรื่องเพศวิถี

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาจากเอกสารจากการสัมภาษณ์ ทั้งแบบทางการ และไม่เป็นทางการ และการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม โดยการเข้าไปดำรงชีวิตร่วมกับประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย และเข้าร่วมกิจกรรมการผลิตของประชาชนในหมู่บ้าน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่านั้นมีอยู่สูง โดยขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่เมืองสิง และเมืองลอง โดยเฉพาะกลุ่มคนจีนที่เข้ามาลงทุนและทำการผลิตพืชเศรษฐกิจในเมืองสิงและเมืองลอง และความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางเพศวิถีที่ไม่เท่าเทียม

กันระหว่างหญิงชายของชาวอาข่า โดยผู้ชายเป็นผู้ที่มีอำนาจในการควบคุมเพศวิถีของผู้หญิง ส่วนหลักคิดของโครงการมองว่าปัจจัยที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์อาข่าติดเชื่อเอชไอวีเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผวนกับพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า ดังนั้น โครงการจึงได้มุ่งประเด็นการป้องกันการติดเชื่อเอชไอวีเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ด้วยการณรงค์ให้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์โดยไม่พิจารณาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชาติพันธุ์ และระหว่างหญิงชายที่ดำรงอยู่อย่างจริงจัง

ดังนั้นข้อเสนอวิธีป้องกันการติดเชื่อเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในแนวสตรีนิยมที่การศึกษานี้ใช้เป็นหลักจึงเสนอให้มีการปรับเปลี่ยนค่านิยม ทศนคติทางเพศ และการใช้อำนาจควบคุมเพศวิถีของผู้หญิงเพื่อความสุภาพของเพศชาย พร้อมทั้งให้อำนาจผู้หญิงในการเลือก/การตัดสินใจในการมีเพศสัมพันธ์ด้วยตัวผู้หญิงเอง ให้ความรู้ และเสริมทักษะการต่อรองให้ผู้หญิงสามารถต่อรองกับผู้ชายเพื่อการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยได้ อนึ่งการเสริมอำนาจให้ผู้หญิงดังกล่าวนี้เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนที่จะต้องพิจารณาและร่วมทำไปกับการพัฒนาที่มุ่งไปสู่การสร้างความเสมอภาค และเป็นวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ เพศภาวะ ฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางสังคม และช่วงวัยอย่างจริงจัง จาริตประเพณีและวัฒนธรรมบางอย่างที่กดผู้หญิงไว้ให้อยู่ในฐานะผู้เสียเปรียบจะต้องได้รับการแก้ไข ทั้งภายในและภายนอกสังคมนั้น การริเริ่มจากรัฐและส่วนกลางในกระบวนการดังกล่าว โดยเฉพาะสหพันธ์แม่หญิงลาวน่าจะเป็นเรื่องเร่งด่วนที่สุด

Thesis Title Gender, Sexuality and HIV/AIDS/STD & in Akha Society:
Case Study of a Foreign Development Project
in Mueang Sing and Mueang Long, Luang Namtha Province
Advisor

Author Ms. Sisouvan VORABOUTH

Degree Master of Arts (Women's Studies)

Thesis Advisor Associate Professor Virada Somswasdi

ABSTRACT

The objectives of this thesis were:

1. To study the power relations of the Akha ethnic group focusing on sexuality and HIV/AIDS and STD,
2. To study the concept and methods of the case- study Project whether they correspond or conflict with the socio cultural practices of the ethnic group's sexuality and how;
3. To evaluate the weak and strong points of the project, within the context as affected by the presence of the Chinese people investing and producing economic crops at the research sites;
4. To create a body of knowledge of HIV/AIDS and STD of the complexities of gendered power relations on sexuality.

This study was a qualitative research. Data were collected through documents, formal and informal interviews, participatory observation by spending time to stay in the research sites and participating in crop production.

This study has found that the risk factors of HIV/AIDS and STD of the Akha ethnic group were dependent upon the power relations between different ethnic groups in Mueang Sing and Mueang Long; gender power relations in sexuality between Akha men and women of unequal status with men control over women.

The Project believes that the risk factors of Akha to HIV/AIDS and STD are the impacts of economic development and sexual behaviors of Akha themselves. Hence, the Project focuses on promoting condom usage to prevent and control the risk factors and spread of

HIV/AIDS and STD among Akha ethnic group, without any serious consideration on the existing gendered power relations and the ethnic power relations.

Thus, the key recommendation in which this study makes is to adopt a feminist approach on the prevention of HIV/AIDS and STD by:

Changing social value and attitude on sexuality and men's control over women's sexuality for their sexual pleasure; empowering women to be able to choose/make decision in sexual encounter for themselves; to inform and enhance negotiating skills to enable women to have safe sex with men.

In any case, empowerment of women is a complex process to be considered and undertaken along with development towards materializing equality and equity among ethnic groups. Serious efforts to bring gender equality, economic and social equality among age groups are as significant as eliminating the tradition, culture that still oppress women and put them in subordination. They need to be revised within and outside those societies.

Initiatives by the central government in the said process especially the Lao Women's Union are needed most urgently.